

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/32/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116010351
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4116010351.1

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou Mgr. Alexandrou Osadskou, na verejnom zasadnutí konanom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o návrhu odsúdenej Ž. R. na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v Nitre dňa 16.05.2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa návrh odsúdenej Ž. R., M.. XX.XX.XXXX F. B. - Š., A. Q. P. Č.. XXX, A. Č. F. F. A. G. P. F. Ú. M. - K., o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere

- 2 (dva) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 4T/22/2013, právoplatný dňa 07.07.2013, pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1, písmeno b), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 15.03.2016 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdenej Ž. R. (ďalej iba „odsúdená“) o jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 4T/22/2013, právoplatný dňa 07.07.2013, pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1, písmeno b), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona, ktorú odôvodnila tým, že po prepustení sa bude snažiť žiť usporiadaným rodinným životom. Bude denne dozerať na školskú dochádzku detí.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.05.2016 vykonal dokazovanie výsluchom odsúdenej, čítaním listinných dôkazov, a to najmä žiadosti odsúdenej o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (č. l. 1), aktuálneho odpisu z registra trestov (č.l. 4-5), hodnotenia na odsúdenú z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (č. l. 7) a podstatný obsah pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 4T/22/2013.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že v prípade prepustenia bude bývať na adrese P. Č.. XXX. P. L. R. R. má 12 detí, manžel bol tiež stíhaný a bol asi rok vo výkone trestu odňatia slobody, z 12 detí ešte štyria chodia do školy. Má vychodených osem rokov základnej školy.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, zo dňa 07.04.2016 vyplynulo, že odsúdená nastúpila výkon trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Košice dňa 22.01.2015, kde jej správanie bolo v súlade s ústavným poriadkom. Disciplinárne riešená nebola. Do ÚVTOS Nitra - Chrenová bola umiestnená dňa 03.02.2015, kde jej adaptácia prebehla s problémami. Musela byť napomínaná a usmerňovaná v oblasti dodržiavania zásad osobnej a kolektívnej hygieny. Problémy boli zaznamenané aj v dodržiavaní ústavného poriadku. Iniciatívnou individuálnou prácou oddielového pedagóga sa podarilo jej nedostatky korigovať na požadovanú úroveň, dokonca získala disciplinárnu odmenu, na základe čoho bola preradená medzi odsúdené ženy s nízkou kriminálnou narušenosťou.

V kolektíve sa prejavovala submisívne, konflikty nevyvolávala. Správanie k príslušníkom bol na požadovanej úrovni. Disciplinárne potrestaná počas výkonu trestu odňatia slobody nebola. Disciplinárne bola odmenená jedenkrát. Od začiatku výkonu trestu zaujímala nekritický postoj k trestnej činnosti, ale cieľavedomým pedagogickým pôsobením sa podarilo ovplyvniť jej postoj k trestnej činnosti, ktorý je aktuálne kritický. Resocializačná prognóza u odsúdenej sa javí ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je v strednom stupni. Možno konštatovať, že výkon trestu má na odsúdenú silný preventívny účinok, odsúdená si uvedomuje svoje doterajšie zlyhanie v oblasti páchania trestnej činnosti a v budúcnosti sa mu chce vyhnúť. Po výkone trestu sa plánuje zamestnať a riadne sa starať o rodinu. Odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a ústav ju odporučil podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 22.01.2016 splnila formálne podmienky na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (doposiaľ vykonala viac než polovicu jej uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody), avšak nespĺnila podmienky materiálne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie, a to najmä pre sklon k opakovanému páchaniu trestných činov rovnakého charakteru (štyrikrát bola odsúdená za trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, hoci dvakrát sa na ňu hľadí akoby nebola odsúdená, čo ale neznamená, že tieto trestné činy nespáchala), vysoké riziko recidívy, slabé sociálne zázemie, nepriaznivú resocializačnú prognózu, preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal jednu polovicu z uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Výkon jednej polovice uloženého trestu a v súčasnosti pozitívne hodnotenie správania odsúdenej a plnenia jej pracovných povinností vo výkone trestu nepostačuje preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jej podmiennečné prepustenie. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za aktuálne dobré správanie (na začiatku výkonu trestu boli s odsúdenou problémy), prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bola páchatel'ka automaticky prepustená po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej

recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelkinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmiennečnom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelkinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej, ktorá pácha opakovane rovnakú trestnú činnosť z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdenej, t. j. pre záver, že odsúdená plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázala nielen polepšenie, ale že možno od nej aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia odsúdenej riaditeľkou ÚVTOS Nitra - Chrenová možno konštatovať, že odsúdená počas výkonu trestu odňatia slobody bola jedenkrát disciplinárne odmenená, disciplinárne potrestaná nebola. Z hodnotenia síce vyplynulo, že odsúdená v podmienkach výkonu trestu a pod dohľadom a dozorom je aktuálne schopná plniť stanovené povinnosti a svojím správaním preukazovať snahu po náprave a polepšení. Súčasne však z hodnotenia vyplynul aj záver, že odsúdená od začiatku výkonu trestu zaujímala nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, jej adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a jej pracovné výkony prebiehali s problémami a len aktívnym a cieľavedomým pedagogickým pôsobením sa podarilo ovplyvniť jej postoj k trestnej činnosti. Odsúdená iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, jej resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je v strednom stupni, jej postoj k trestnej činnosti je aktuálne kritický, takýto postoj bol dosiahnutý pôsobením pedagogickej činnosti.

Z obsahu spisu bolo zrejmé, že odsúdená bola opakovane súdená, celkovo bola odsúdená štyrikrát za totožnú trestnú činnosť. Opakovane sa dopustila trestného činu, a to ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, pričom odsúdená má 12 detí, z toho štyri sú stále školopovinné a tri sú v útľom veku. Ide o osobu so sklonom k páchaniu trestných činov a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužila, keďže predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u nej zákonom predpokladaný účel, jej správanie práve na slobode je negatívne a jej resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto výrazne nepriaznivá. Povaha týchto spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdenú ako osobu so sklonom k páchaniu trestných činov tvoria u nej také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jej recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdenej, aj napriek v celku aktuálnemu pozitívnemu hodnoteniu jej správania, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jej nápravy, že by sa zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych sociálnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestného činu, za ktorý jej bol uložený teraz vykonávaný trest a nemožno preto dôvodne predpokladať, že povedie aj na slobode riadny život.

Je zrejmé, že u odsúdenej sa minuli účinky doposiaľ uložených trestov, ktoré nemali na odsúdenú dostatočný výchovný vplyv, odsúdená sa opätovne dopúšťa protiprávneho konania a preto súd dospel k jednoznačnému záveru, že iba vykonaním celého uloženého trestu bude u odsúdenej dosiahnutý účel trestu a zabezpečená u nej, čo najefektívnejšia náprava.

Z uvádzaných dôvodov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdenej o jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 dní odo _____ dňa jeho oznámenia,
prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na _____ Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný
účink. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.